

SA BUKA TE MAIKA Sa Vinabakala

Se poropita Maika si tavetavete keke gua pa totošo tadi Aisea pa Ziuda meke Hozea pa Izireli. Sa totošo si pa varikorapadi ri na vuaheni zuapa gogoto lima ņavulu puta meke onomo gogoto vesu ņavulu onomo vuaheni sipu lopu ele podo se Zisu Karisito, koari na totošo sapu koa baņara sari Zotamu, Ehazi, meke Hezikaea pa popoa Ziuda. Mae guana si asa pa Moreseti, keke vasileana hite pa Ziuda.

Sa kinorokorotae te Maika si la koari pa Ziuda meke Izireli, sapu sa tinahuara tadi pa Zerusalem meke Sameria si kote ta evaņa. Sa inavoso tanisa si kekeņoņo gua te Emosi pa Izireli sapu la gua koari tie tagotago. Sari tie tagotago si ņoņovali sari tie malaņa; hiko i rini sari tie malaņa pa sikele kokohadi. Sari tie sapu kopu nia sa vinahesina sa Tamasa meke ari palabatu pa kali vinaripitui si kaleadi beto. Meke sari poropita hinokaradi si ta tozi pude mokomoko.

E poropita Maika tozi va kenu ia sa pinodo tanisa Karisito pa Betilihema sapu gorevura pa pinodo te Zisu. Pa varikorapadi ri nana inavoso tinahuara si tozi ia sa sa tinolava nomana hola te Zaione sapu korapa mae.

Sari Nati Pinaqapaqahana sa Buka

Kote va kilasi e Zihova sari Nana tinoni. Hinia 1:1 kamo hinia 3:12

Zaione meke sa minae te Karisito. Hinia 4:1
 kamo hinia 5:15
 Ta zutu meke tava manoto sari tie te Zihova.
 Hinia 6:1 kamo hinia 7:20

Sa Ginarunu te Maika

¹ Hiera sa zinama te Zihova sapu kamo la
 koe Maika, sa tie pa Moreseti, koari na tooso
 sapu koa banara pa Ziuda sari Zotamu, Ehazi,
 meke Hezikaea. Sa dinogodogorae sapu dogoria
 sa si pa guguadi ri na popoa Sameria meke
 Zerusalem.*

*Na Tinaruqoqo te Maika la koari pa Sameria
 meke Zerusalem*

² Mi va avoso, gamu na tinoni, doduru gamu
 kasa,
 va taliņa mae, agoi na popoa pepeso meke
 doduru pu koa pa korapana,
 pude mani tava sosode koa gamu se Zihova sa
 Banara,
 sa Banara pu koa koasa Nana Zelepade
 hopena.

³ Dotu! Se Zihova si korapa mae, mae gua koasa
 Nana vasina;
 gore mae si Asa meke kote ene koari na
 vasidi ululudi pa popoa pepeso.

⁴ Sari toqere si kolo dia mo pa kauruna Sa
 meke sari lolomo si viqala rua tu,
 guana tinina sa kadolo sapu kolo pa nika;
 guana kolo sapu titisi gore pa taba.

* **1:1** 2 Ban 15:32 kamo hinia 16:20, 18:1 kamo hinia 20:21; 2
 Koron 27:1-7, 28:1 kamo hinia 32:33

- 5 Doduru hire si koa gua koari na kinaleana te Zekopi,
 koa gua koari sinea tanisa butubutu Izireli.
 Nasa sa kinaleana te Zekopi?
 Lopu sari tinavete tadi pa Sameria tu?
 Nasa sa vasina ululuna te Ziuda?
 Lopu sa popoa Zerusalemata tu sia?
- 6 Ke zama se Zihova, “Gua ke sa popoa Sameria
 si kote iliri la nia Rau pa kobi remoremo,
 na vasina pude lete inuma vaeni.
 Sari patu si kote gona lani Rau pa lolomo
 kote huara va inete ia Rau sa vasina sapu
 sokirae sa.
- 7 Doduru nana beku si kote tava umumu beto;
 doduru nana vinariponi pa Zelepade si kote
 ta sulu pa nika;
 kote huara i Rau sari doduru nana beku.
 Sina vagi vinariponi si asa koari na tinabara
 tadi na maqota pa vinahesi beku*,
 ke kote tavetavete ni tugo ri nana kana gua
 na tinabara tadi na maqota.”
- 8 Gua ke kote kabo meke lukalukana si arau;
 kote lopu sage sadolo si arau meke ene
 dododohoqu mo.
 Kote kabo guana siki pinomo si arau
 meke kunikunisi guana duduru.
- 9 Ura sa bakora koa sa si kote tasuna pude ibu;
 meke kote kamo la koe Ziuda sia.
 Kote kamo hokara la pa sasada tadi qua tinoni,
 sapu pa Zerusalemata mo.

Sari Kana si Tata Kamo La pa Zerusalemata

* **1:7** Vagi tinabara si arini pa vinahesina sa beku maqota Asera^d.

10 Lopu tozini sari mami kana pa Qati sapu ta huara sa popoa Sameria, lopu kabo hokara tu.

Pa Beti Opira*

si mu topili pa kavuru pude vata dogoro nia sa mua tinalotana.

11 Ene hola, dododoho meke kurekure, gamu pu koa pa Sapira*.

Arini pu koa pa Zanani*

si matagutu pude vura mae.

Beti Ezeli si korapa koa talotana;

sina sa dia zuka si ta vagi palae pa dia vetu.

12 Sarini pu koa pa Maroti si solini pa tinasigiti, aqa ta salana,

sina tinahuara si ele mae gua koe Zihova,

sa sasada pa Zerusalem ba ele kamo sa.

13 Gamu pu koa pa Lakisi,

pusi lani koari na hose sari totopili varipera.

Gamu podalae ni sari sinea

sapu keha luli ari pa Zerusalem pa Zaione,

ura sa sineke tinarae te Izireli,

si ta dogoro vagi koa gamu.

14 Gua ke kote vala vinariponi luluara si gamu koari pa Moreseti Qati.

Sa vasileana pa Akizibi* si kote sekesekei ni

sari na banara pa Izireli.

15 Keke kana mataqarana si kote va raza ni Rau koa gamu pu koa pa Maresa.

* **1:10** Beti Opira sa ginuana sa vetu tana kavuru. * **1:11** Sa ginuana Sapira si na popoa leleana. * **1:11** Sa zinama Zanani pa Hiburu si mamalaiñina sari zinama "Vura mae" pa Hiburu.

* **1:14** Sa ginuana sa pozana Akizibi si sinekesekei.

Asa pu na tie tuturana pa Izireli
si kote la tome pa Adulamu.*

¹⁶ Neri i sari batumia pa tinalotana;
kaboi sari koburu sapu tataru ni gamu.

Neri va golu beo gamu gua ri na kurukuru
tapuru pu gani tomate,
ura na kote ta vagi taloa sari mia koburu pa
tinaraovo.

2

*Sa Vinakilasa Tadirini pu Nonovalu sari Tie
Malana*

¹ Madi talotana si arini pu roverove hata ki-
naleana,

koa rini pu kuhana pa dia teqe!

Pana kalalasa mae sa munumunu si tavete vura
nia mo rini

sina ari dia ninirana nira pude tavetia.

² Totoso hivani rini sari na inuma si tuqe vagi mo
rini;

meke totošo okoroni rini sari na vetu si
sekesekei ni rini pude dia.

Pa hahanana gua asa si vatasuna i rini sari tie
meke sari turanadia pude loke dia.

³ Gua ke, zama se Zihova:

“Na tinahuara si va nama ia Rau pude tavete
atu nia koa gamu,

sapu lopu kote boka harupu pule ni gamu si
gamu.

Lopu kote ene va titie pule si gamu,

ura na totošo tasuna si kote kamo koa gamu.

* **1:15** 1 Samuela 22:1

- 4 Pa rane asa si kote va sisire ni gamu rina tie si gamu;
 kote nono_ovala gamu rini koasa kera lukalukana hie:
 'Ta huara hokara sa nada popoa;
 sari tinago pepeso tadi na tinoni Izireli si vari hia ni ri na kana.
 E Tamasa tu vagi pania!
 Na hia la nia Sa koari nada kana,' gua."
- 5 Gua ke loke tie pa tuti mia gamu si kote koa koasa vinarigara te Zihova pude vagi hinia koa sa pepeso.
- 6 "Lopu korokorotae," gua sari dia poropita.
 "Lopu korokorotae ni sari tinitona gua arini; na lopu kote kamo gami na kinurekure si gami," gua.
- 7 Vea, leana pude ta zamae la koasa butubutu te Zekopi si guahe:
 "Vea, bugoro sa Maqomaqo te Zihova? Hoke boka taveti Sa sapu gua arini?"
 "Vea, lopu tavete va leana tu sari Qua zinama la koa sa pu tonoto nana hahanana?"
- 8 Ba ola_o se Zihova koa gamu: "Hoke gasa vura si gamu guana keke kana.
 Saputu vagi gamu sari poko arilaedi tadi na Qua tinoni pu ene hola,
 arini pu rane gamu si gamu,
 kekenono gua sa to_oso sapu pule mae sari tie pa vinaripera,
 meke balabalalaia rini sapu loke kana boka raza i.
- 9 Hadu vurani gamu sari naboko tadi Qua tinoni koari dia vetu leledi.

Meke vagi pani gamu sari pepeso pu hiva poni
 lani Rau
 koari dia koburu pude na dia tinago ninae
 rane.

¹⁰ Gasa turu, mamu taloa!
 Ura lopu na mia magomagogosoana sa
 popoa hie,

na ele tava boni si asa,
 ele ta novala, hola nia sapu kote boka tava
 leana pule,” gua.

¹¹ Be na tie kokoha meke sekesekei si mae meke
 zama,
 “Kote korokorotae poni gamu rau pude ari
 mia soku vaeni meke bia,” gua,
 si kote asa hokara sa poropita sapu garodi
 koa gamu na tie hire!

¹² Zama se Zihova, “Kei Zekopi, na kote hinokara
 varigara puleni gamu Rau;
 gamu ka visavisa mia pa Izireli pu koa hola
 mia si kote hinokara varigara puleni gamu
 Rau.

Kote vagi varigara ni gamu Rau guana sipi pa
 bara,
 guana rovana sipi pa pezara duduli;
 sa popoa tamugamu si kote siñi pule ia na
 tie.”

¹³ Zihova pu ene vura kekenu kote turani si arini;
 kote tukele pania rini sa sasada tadi kana
 meke vura taloa dia koari na popoa pa seu.

E Zihova sa dia Bañara si kote ene gua pa
 kenudia.

3

Gegesi sa Poropita Maika sari na Koimata pa Izireli

- ¹ Meke zama si arau,
 “Va avoso, gamu na koimata te Zekopi,
 gamu na banara pa butubutu Izireli.
 Gamu si pada pude tumae nia sa ninono.
- ² Ba kana hola ia gamu sa lineana meke
 tataru nia gamu sa kinaleana;
 hiko pani gamu sari na likakalae koari na Qua
 tinoni guana sapu teuru pani gamu sari
 kapudi,
 meke sari masa pa susuri dia;
- ³ tavete guana sapu hena i gamu sari masadi ri
 Qua tinoni,
 sira pani gamu sari kapudi
 meke moku va umumu i gamu sari susuridi;
 kubokubolo i gamu guana masa pa raro.”
- ⁴ Beto meke kote kabo vura la koe Zihova si
 gamu,
 ba lopu kote olaṅa gamu Sa.
 Pa totoso asa si kote tome ia Sa sa Isumatana koa
 gamu
 koa gua koasa kinaleana sapu tavetia gamu.
- ⁵ Hiera gua si zama nia e Zihova:
 “Sapu la gua koari na poropita
 pu turana va seu i sari Qua tinoni,
 be poni ginani keke tie,
 si kote zama vura la nia rini sa ‘binule’ koa
 sa;
 be lopu ta poni ginani rini,
 si kote leveni tinasuna rini.
- ⁶ Gua ke na boṅi si kote kamo koa gamu,

- sapu loke Qua inavoso koa ia,
meke na hinuporo sapu loke pinutagitana.
Kote lodu gorenı na rimata sari na poropita,
meke sa rane si kote huporo mo koa rini.
- ⁷ Sari matemateana si kote kurekure
meke sari tie vakuvakutae si kote tome.
Ari doduru arini si kote nobi rini sari isumatadia
sina loke inolaᅇa si vagi rini koa sa Tamasa.”
- ⁸ Ba sapu arau hie, si siᅇi au na niniranira,
koasa Maᅇomaᅇo te Zihova,
meke turanae ninono meke minataᅇara,
pude zama vura nia koe Zekopi sa nana sineke
tinarae,
meke koe Izireli sa nana sinea.
- ⁹ Avosia si hie, gamu na koimata pa butubutu te
Zekopi,
gamu na tie tuturana pa butubutu te Izireli,
pu hakohako nia sa ninono
meke va sea i sari doduru sapu toᅇotodi;
- ¹⁰ pu kuria sa popoa Zaione pa sineke va mate
tie,
meke sa Zerusalemā pa tinavete kaleadi.
- ¹¹ Vilavilasa sari koimata luli gua pa tinabara
golomo,
sari nana hiama si va tumatumae luli gua pa
tinabara,
meke sari nana poropita si tozi dinogodogo-
rae pa poata.
- Gua ba kalavarae si arini koe Zihova meke zama,
“Vea, lopu koa turana gita tu e Zihova si gita?
Na loke tinasuna tugo si kote raza koa gita,”
gua.
- ¹² Gua ke, koa gua koa gamu,
sa popoa Zaione si kote ta geli guana inuma,

Zerusalema si kote ta evañae na kobi remoremo,
 sa toqere sapu hake ia sa Zelepade si kote
 hiqohiqo tamunia.*

4

*Sa Binañara te Zihova pa Doduruna sa Kasia
 Popoa*

(Aisea 2:2-4)

¹ Koari na rane mumudi
 si kote ta evañae na nati toqere pule koari na
 toqere, sa toqere tanisa Vetu te Zihova;
 kote ta ovulu sage holani sa sari na toa,
 meke kote totolo nuquru la koa sa sari na tie.

² Soku butubutu si kote mae meke zama guahe,
 “Mae, mada sage la koasa toqere te Zihova,
 la koasa Vetu Tanisa Tamasa te Zekopi.
 Kote va tumatumae gita Sa koari Nana ha-
 hanana,
 pude boka ene si gita pa Nana siraña.”

Sa tinarae si kote vura gua pa Zaione,
 sa zinama te Zihova si kote vura pa
 Zerusalema.

³ Kote na tie varipitui si Asa pa vari korapadi rina
 tinoni
 meke va noso vinari tokei koari na butubutu
 niñiradi pa seu meke tata.

Kote tavetavete ni rini sari dia vedara pude geli
 ni pa pepeso pude lelete,
 meke sari dia hopere si pude ta evañae na
 magu kotokotoana lelana huda vaeni.

Na butubutu si lopu kote la raza ia si keke
 butubutu,

* **3:12** Zer 26:18

babe va namanama pude pule la pa vinar-
ipera.*

⁴ Doduru tie si kote habotu pa kauruna sa nana
vaeni
meke pa kauruna sa nana huda piqi,
meke loke tie kote va matagutu i,
ura e Zihova Tadi na Qeto Minate si ele
zama.*

⁵ Doduru butubutu si mani ene
pa korapa pozana sa dia tamasa;
ba gita si kote ene pa korapa Pozana e Zihova
sa nada Tamasa ninae rane ka rane.

Kote Pule pa Tinaraovo se Izireli

⁶ Zama vura guahe se Zihova, “Koasa rane asa,
sari na ike si kote vagi varigara ni Arau;
kote varigarani Arau sarini pu ta raovo
meke arini pu vata lotaṅa i Arau.

⁷ Sarini pu ike si kote va somana i Arau koari ka
visavisa Qua tinoni koa holadi,
arini pu ta hadu taloa si kote na butubutu
niṅirana.

Kote baṅara ni e Zihova si arini pa toqere Zaione
podalae koasa rane asa meke ninae rane ka
rane.

⁸ Ba agoi, na vetu hakehakei ululumu tadi na sipi,
na vasina niṅiramu te Zerusalemā pa
Zaione,
sa mua niṅirani koana si kote ta vatu pule koa
goi;
sa binaṅara si kote mae koasa vasileana pa
Zerusalemā.”

⁹ Na vegua ke kabo va ululae si agoi kamahire?

* 4:3 Zol 3:10 * 4:4 Zak 3:10

Vegua na loke mua banara?

Na ele mate sa mua tie totoli pa binalabala,
ke tasigiti guana barikaleqe podopodona si
agoi?

¹⁰ Kei gamu na tinoni pa Zerusalema pa Zaione,
solini pa tinasigiti,
guana barikaleqe korapa podopodona,
ura kaqu luara ia gamu sa vasileana lavata hie
pude la va turu ipi pa vasina pezarana.

Kote la pa Babiloni si gamu;
vasina si kote ta harupu si gamu.

Vasina kote holu vurani gamu e Zihova
vura koari limadia ri na mia kana.

¹¹ Ba sapu kamahire si soku butubutu
si varigara pude raza igo.

Zama guahe si arini, “Vekoa pude mani tava
boni,
madi qetu sari matada koasa sapu ta evana
pa Zaione!”

¹² Ba lopu tumae nia rini
sa binalabala te Zihova;

lopu va bakala ia rini sapu sa hiniva Tanisa si
pude va kilasa i,
Asa pu varigarani guana huiti la koasa
vasina paqapaqahana qaqaaloto.

¹³ Zama se Zihova, “Gasa turu, mamu sekeni sari
qaqaaloto, kei gamu na tinoni pa Zaione,
ura na kote ponini gamu kikiho aeana Arau;
na ola nene hose boronizi si kote ponini gamu
Arau
meke kote va moku umumu i gamu sari soku
butubutu.”

Kote vala ni gamu koe Zihova sari dia tinago ta hinikodi,
dia tinagotago si kote la koasa Baṅara pa doduruna sa popoa pepeso.

5

¹ Va nama i sari mua tie varipera, agoi na vasileana tadi tie varipera,
ura ele vari likoho ni gita rini.
Kote seke ia rini sa baṅara pa Izireli
na kolu kote seke nia rini sa paparana.

Va Tatara nia Tamasa sa Pinodo Tanisa Baṅara pa Betilihema

² Zama se Zihova, “Ba agoi, Betilihema Eparata,
agoi si keke butubutu hitekemu pa Ziuda,
ba koa goi si kote va vura ia Rau
si Asa sapu kote Baṅara nia sa butubutu Izireli,
sa tutina Sa si mae guana tu pukerane,
pa totošo sapu pukerane hola.”*

³ Gua ke sa butubutu Izireli si kote ta veko la koari nana kana
osolae kamo sa totošo pude podopodo si asa
pu korapa ta sigiti,
meke pa totošo asa kote pule mae sari turaṅada
ta raovodi
pude somana pule koari na tie Izireli.

⁴ Kote turu si Asa meke sepati nia sa Nana rovana sipi
pa korapa niniraṅira te Zihova,
pa korapa Pozana tolavaena sa Baṅara Zihova sa Nana Tamasa.

* 5:2 Mt 2:6; Zn 7:42

Meke pa toতোসা si kote koa pa binule meke
 lopu matagutu si arini, ura sa Nana lina-
 vata
 si kote kamo la pa doduruna sa popoa
 pepeso.

⁵ Meke kote na dia binule si Asa,
 pana mae rapata ia sa qeto minate Asiria sa nada
 popoa
 meke ene nuquru gua koari nada vasileana
 niniradi.

Kote garunu lani gita sari doduru tie tuturana
 meke sa qeto minate varipera pude la raza
 i.

⁶ Pa vedara kote banara nia rini sa popoa Asiria,
 na vedara ta lobusu vurana kote kopu nia si
 pa popoa te Nimirodi.

Sa Banara sapu sa sepati pa butubutu Izireli si
 kote harupu gita koari pa Asiria
 pana mae rapata ia sa sa nada popoa
 meke ene nuquru pa nada voloso.*

⁷ Sari ka visavisa tie koa holadi te Zekopi si kote
 koa pa vari korapadi ri soku butubutu
 guana puni sapu maena koe Zihova,
 guana ruku pa duduli,
 sapu lopu kote lavelave nia sa tie
 babe hukata ia.

⁸ Sari ka visavisa tie koa holadi te Zekopi si kote
 koa dia pa vari korapadi ri na butubutu,
 pa vari korapadi ri soku tinoni,
 guana laione koari na kurukuru pinomo pa
 soloso,
 guana tuna laione koari na rovana sipi,
 sapu va matei sa meke ganigani gana

* 5:6 Zen 10:8-11

meke loke tie si boka la harupi.

⁹ Sa limamu si kote ta ovulu sage pa minataqara
koari mua kana,
meke doduru pu kana igo si kote tava mate.

¹⁰ Zama vura gua se Zihova, “Koasa rane asa,
si kote va mate i Arau sari mia hose
meke huara i sari mia totopili varipera.

¹¹ Kote huari Rau sari vasileana lavata pa mia
popoa
meke huara gorenı sari mia vasidi nınıradi.

¹² Kote huari Rau sari mia tie sabusabukae
pude lopu kote boka pela pule tie si gamu.

¹³ Kote huari Rau sari mia kineha ta peqodi
meke sari dedegere patu hopedi pa vari
korapa mia;

pude lopu kote tođono pule si gamu
koari na tinavete pa limamia.

¹⁴ Kote rabutu pani Rau pa vari korapa mia sari
na beku kinehana sa tamasa barikaleqe
sapu se Asera
meke huari sari mia vasileana lavata.

¹⁵ Kote tubehe hobequ si Arau pa binugoro meke
tinanziri
koari na butubutu banara sapu lopu va tabe
mae koa Rau.”

6

Pitu ia Zihova se Izireli

¹ Va avoso la koasa zinama te Zihova:
Turu sage mae gamu, mi tozia sa mia vivinei pa
kenudi ri na toqere;
mani avosia ri na toa sapu nasa si hiva tozia
gamu.

- ² Va avoso, gamu na toqere, avosi sari zinutu te Zihova;
 va talina gamu, vasina sapu sokirae ninae rane sa popoa pepeso.
 Ura e Zihova si zutu ia sa Nana butubutu tinoni; na zinutuna Izireli si paleke mae nia Sa.
- ³ “Gamu na Qua tinoni, nasa si tavete va sea atu nia Arau?
 Na pinaleke sa si va mamatani gamu Rau? Olaña Au.
- ⁴ Arau turaña vurani gamu pa Izipi meke harupu gamu koasa popoa pinausu asa.
 Arau garunu atu nia se Mosese pude turaña gamu,
 meke gua tugo sari Eroni meke e Miriami.*
- ⁵ Gamu na Qua tinoni, balabala pule la ia sapu hiva tavetia e Balaki sa banara pa Moabi meke sa inolana te Belami sa tuna koreo e Beoro.
 Balabala ia sa hinebala tamugamu pa Sitimi kamo la pa Qiliqali,
 pude mi tumae ni sari tinavete tonotodi te Zihova.”*

Gua sapu Okoro nia e Zihova

- ⁶ Na sa si kaqu paleke la nia rau pa kenuna e Zihova,
 meke la todoño pa kenuna sa Tamasa ululuna?
 Kaqu paleke la ni rau pa kenuna Sa sari vinukuvukihi va uququ,

* 6:4 Ekd 4:10-16, 12:50-51, 15:20
 24:25; Zos 3:1 kamo hinia 4:19

* 6:5 Nab 22:2 kamo hinia

- turanae tuna bulumakao sapu keke vua-
henidi?
- 7 Vea, kote qetu ni e Zihova sari tina na tina sipi
kokoreo,
meke manege puta tina ovukuna sa oela?
Vea, kaqu va vukivukihi nia rau sa tuqu kenuna
pude vulasa pani sari qua sinea,
sa vuana sa tiniqu koari na sinea tanisa
maqomaqoqu?
- 8 Lokari, ele va dogoro nigo Sa gua sapu leana.
Ke nasa si okoro nia e Zihova koa goi?
Pude tavetia gua sapu toṅoto meke vata dogoro
nia sa tataru
meke pude ene turania sa mua Tamasa pa
pinamana.
- 9 Saripu pamana nia sa Pozana e Zihova si tagoa
sa ginilagilana lohina.
Va avoso! E Zihova si korapa titioko la koasa
vasileana lavata,
“Balau nia sa kolu sekeseke meke sapu Asa
pu garunu nia.
- 10 Kei butubutu kleanamu, vea kaqu mulinini tu
Arau,
sari mua tinagotago hinikodi
meke sari padapada kokohadi, sapu ta lev-
eidi?
- 11 Vea kaqu taleoso nia Rau sa tie sapu padapada
pa sikele kokohana,
sapu tavetavete ni sari mamamata koko-
hadi?
Vea, kaqu va maluara ia Arau sa tie padapada pa
sikele kokohana,
sapu tago huneke sapu koaia mamamata
kokohadi?

- 12 Sari nana tie tagotagodi si hoke variva mate;
 sari nana tinoni si na tie kokohadi
 meke sari meadi si tumaedi zama sekesekei.
- 13 Gua ke, ele podalae huara gamu Arau,
 pude va novala gamu koa gua koari na mia
 sinea.
- 14 Kote hena si gamu ba kote lopu deña;
 sa tiamia si kote kokoba eko mo.
 Kote kopu si gamu ba loketoña si kote va naqiti
 ia gamu,
 sina saripu naqiti gamu si kote valani Rau
 koasa vedara.
- 15 Kote lelete si gamu ba lopu kote pakepakete;
 kote munala vua olive si gamu ba lopu kote
 tavetavete nia gamu sa oela,
 kote neti qurepi si gamu ba lopu kote napo
 ia gamu sa vaeni.
- 16 Sari tinarae te Omiri sa banara si kopuni gamu
 meke sari doduru hahanana tanisa tutina e
 Ehabi sa banara,
 meke luli gamu sari dia vina turu.
 Gua ke kote valani gamu Arau pa tinahuara
 meke sari mia tinoni si kote ta hakohakoe
 koari doduru tie;
 kote tava sisirei si gamu koari na votiki
 butubutu.”*

7

Sa Hahanana Kaleana te Izireli

- ¹ Kei, na tinalotaña nomana si taqarau!
 arau si guana tie oviana sapu pudiki vuvua pa
 mudi tososo pakepakete

* 6:16 1 Ban 16:23-34, 21:25-26

- sapu pudiki sapu ta veko holadi pa inuma
vaeni;
meke loke kata qurepi si koa hola pude boka
hena ia,
lopu keke piqi sapu saganana gua sapu
okoroni rau.
- ² Sari tie madidi pu vahesia sa Tamasa si ele ta
vagi taloa koasa popoa;
lopu keke tie toṅotona si koa hola.
Doduru tie si aqa seke va mate tie mo;
hopeke hukue vagi mo rini sari tasidia.
- ³ Karua lima beto si bokabokadi pude tavete va
kaleana;
sa banara si tepa vinariponi,
sa tie varipitui si va tabe tinabara golomo,
sari tie nomadi si tozia mo gua sapu hivani
rini,
doduru arini si ele variva egoi beto koari na
tinavete kaleana.
- ⁴ Sa tie sapu leana hite koa rini si guana
hibubuku,
sa tie sapu toṅotona vasinahite si guana
barabara rakihi.
Sa rane sapu korokorotae nia ri na mia poropita
si ele kamo,
sa rane sapu kote mae va kilasa gamu sa
Tamasa.
Kamahire sa totoṅo pude vari nunali sari tie.
- ⁵ Lopu rane ia si keke turaṅamu;
lopu ronua ia si keke mua baere.
Koasa loamu sapu eko turaṅa goi
ba va balau koari mua zinama.
- ⁶ Ura sa tuna koreo si lopu pamaṅa nia sa
tamana,

sa tuna vineki si kana ia sa tinana,
 sa barikaleqe vaqura si toke ia sa sa tinana sa
 nana palabatu,
 sari kana tanisa tie si arini pa nana tatamana
 soti mo.*

⁷ Ba sapu arau, arau si va hakehakei va ñoño nia
 se Zihova,
 aqa va ñoño nia arau sa Tamasa, sa qua
 Hinarupu;
 na kote va avoso au sa qua Tamasa si arau.

Na Hinarupu si Paleke Mae nia e Zihova

⁸ Agoi na qua kana, mu lopu hegere nia sa qua
 tinahuara!
 Ele hoqa tugo si arau, ba kote gasa turu pule
 qua.

Habotu tugo pa hupohuporona si arau,
 ba e Zihova si kote na qua kalalasa.

⁹ Sina ele tavete va sea la si arau koa Sa,
 ke kote va kamoā mo rau sa tinañaziri te
 Zihova,
 osolae toketoke nau Sa si arau
 meke va kilasi Sa sari kana pu tavete va
 kaleana mae koa rau.

Kote turana vura la ni au Sa pa kalalasa;
 meke kote dogoria arau sa Nana tinoñoto.

¹⁰ Meke kote dogoria sa qua kana
 meke kote kurekure toa nana,
 asa sapu zama guahe koa rau,
 “Avei se Zihova sa mua Tamasa?” gua.
 Pa mataqu soti kote dogoria rau sa nana hinoqa;
 sapu kamahire mo ba kote ta neti gore si asa
 guana kosiri pa sisirana.

* **7:6** Mt 10:35-36; Lk 12:53

- 11 Sa rane pude kuri pule i sari mia goba si kote kamo,
sa rane pude hoda i sari mia voloso.
- 12 Koasa rane asa si kote kamo pule mae sari tie koa goi
mae gua pa Asiria meke sari vasileana lavata pa Izipi,
podalae pa Izipi meke kamo la pa Ovuku Iuparetisi
kote mae gua pa seu koari na kolo lamana meke koari na toqere.
- 13 Sa popoa pepeso si kote guana qega koa gua koari na kinaleana tadi na tie pu koa vasina.

Sa Tataru te Zihova pa Izireli

- 14 Kei Zihova, Mu kopu ni sari Mua tinoni koasa
Mua kolu hodu,
sari sipi sapu tago i Agoi,
sapu koa teledia pa soloso,
koari na inuma duduli masurudi.
Vekoi madi hena va deña dia pa Basani meke Qileadi
gugua koari na totošo pukerane.
- 15 Olañi e Zihova si arini, “Gugua koari na rane totošo vura gamu pa Izipi,
si kote va dogoroni Arau sari Qua tinavete variva magasadi.”
- 16 Kote dogori ri na butubutu meke kurekure,
na doduru dia niniranira si kote ta vagi palae.
Kote tuku ni limadi rini sari nuzudia meke kote nuli sari taliñadia.
- 17 Kote mea kavuru si arini guana noki,

- guana kurukuru sapu name pa pepeso.
 Kote neneqaradi meke vura koari dia bae;
 kote matagutu meke taliri la koe Zihova nada
 Tamasa,
 meke kote matagutu nigo rini si Agoi.
- 18 Esei si na Tamasa gugua Agoi,
 sapu taleoso ni sari sinea meke vulasa pani
 sari kinaleana
 koari ka visavisa tinoni koa holadi pu na
 Mua tinagotago?
 Lopu koa bugoro eko lamo si Agoi
 ba qetu nia Goi pude vata dogoro nia sa
 tataru variva tukana.
- 19 Kote tataru puleni gami Goi si gami;
 kote neti gorengi Agoi sari mami sinea
 meke buli lani pa lamana peava sari mami
 kinaleana.
- 20 Kote vata dogoro nia Agoi koe Zekopi sa Mua
 tataru nabuna sapu loke kokoina,
 meke vata dogoro nia sa Mua tataru variva
 taleosae koe Ebarahami,
 gua sapu zama tokotokoro nia Agoi koari tama-
 mami
 koari na rane pukerane la.

Buka Hope
The Holy Bible in the Roviana language of the
Solomon Islands
Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon
Islands

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 13 Dec 2023

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5